

Een laatste les van onze 'huisnotaris'

Het keukentrapje is voor de hulp

'Het komt vaak voor dat een kind met bijvoorbeeld schizofrenie niet meewerkt aan de soepele afwikkeling van een testament,' zegt Van Eck. 'Dan reageert hij niet op brieven met het verzoek om een handtekening. Veelal vanuit de gedachte dat iemand hem dwars wil zitten. Als hij op aanmaningen evenmin reageert, dan zal de rechter, bijvoorbeeld op verzoek van de andere erfgenamen, een termijn stellen waarbinnen hij moet reageren. Reageert hij nog niet, dan heeft hij de nalatenschap aanvaard.'

Maar dan nog is zijn medewerking nodig, bijvoorbeeld voor het opheffen van een bankrekening. Als een erfgenaam met psychosegevoeligheid weigert een volmacht te geven aan degene die de nalatenschap afwikkelt, dan blijft zo'n rekening geblokkeerd en kan er niets mee gebeuren.'

Ontervenen

Van Eck: 'Sommige ouders willen er niet aan om naar een notaris te stappen,' zegt Van Eck. 'Zij verwijten de overheid dat zij geld moeten uitgeven om dingen te regelen voor hun kind met schizofrenie. Ook komt het geregeld voor dat er geen contact meer is. Gemiddeld worden bij één op de twintig testamenten kinderen onterfd. Dat kan natuurlijk ook om an-

Weinig mensen laat het koud wat er na hun dood gebeurt met de erfenis. Toch is het niet altijd vanzelfsprekend dat zij een testament opstellen. Geertje Paaij praat met toegevoegd notaris **Margreet van Eck**, die veel Ypsilonleden heeft geadviseerd, over de noodzaak van een testament en welke bepalingen erin opgenomen kunnen worden. 'Er is altijd wat te regelen na een overlijden.'

dere redenen zijn dan een psychiatrische aandoening. Veel ouders vragen zich af waarom een kind per se recht zou moeten hebben op een erfenis. Neem in het testament in ieder geval de redenen van onterving op. Het onterfde kind houdt recht op de zogenaamde legitieme portie: de helft van het erfdeel in geld uitgedrukt. Als hij daar aanspraak op wil maken moet hij dat binnen vijf jaar na het overlijden doen. Een notaris hoeft een onterfd kind niet te berichten over zijn onterving.

Ik raad erfgenamen wel aan om de legitieme portie op een aparte rekening te zetten totdat de termijn van vijf jaar is verstreken. Een onterfd kind kan zich nooit bemoeien met de verkoop van goederen of de verdeling uit de erfenis.'

Bewind

'Er zijn ouders die het moeilijk vinden om beschermingsbewind aan te vragen bij de kantonrechter. Zij hebben het gevoel dat zij hun kind zijn laatste restje zelfstandigheid afnemen. Maar het is mogelijk om deelbewind aan te vragen. In dat geval beschikt het kind bijvoorbeeld zelf over zijn eigen inkomen, maar vindt er bewindvoering plaats over spaartegoeden en erfenissen.'

In een testament kan ook bewindvoering worden opgenomen: testamentair bewind. 'Als ouders daarin opnemen dat hun kind een ernstige psychiatrische aandoening heeft waardoor bewind moet worden ingesteld, zal het niet vaak voorkomen dat zo'n bepaling wordt aangevochten. Daarvoor is een gang naar de rechter vereist dat veel initiatief vraagt en daaraan ontbreekt het vaak bij mensen met een psychiatrische aandoening. Overigens zal een rechter niet zonder meer een testamentair bewind opheffen. Dat gebeurt alleen als de rechter ervan overtuigd is dat de rechthebbende het geërfde vermogen zelf goed kan beheren.'

Executeur

Van Eck: 'Het is raadzaam om in een testament een executeur aan te wijzen. Iemand die de praktische zaken oppakt,

Margreet van Eck (1955) is sinds 1989 werkzaam in het notariaat, voornamelijk op het gebied van familierecht. Sinds kort is zij met pensioen, maar als toegevoegd notaris parttime in loondienst bij een notaris-ondernemer. Tot haar pensioen gaf zij Ypsilonleden advies op het gebied van nalatenschappen. Met een opvolger zijn wij in gesprek.

zoals rekeningen betalen en het doen van de belastingaangifte. Dat kan een familielid of vriend zijn, maar ook een bewindvoeringsorganisatie. De Stichting Nu voor Later treedt ook weleens op als executeur en als testamentair bewindvoerder.'

Codicil

Een codicil is een document waarin je vastlegt wie je meubels, sieraden en andere spullen krijgen na je overlijden. 'Dat het keukentrapje bijvoorbeeld naar je huishoudelijke hulp gaat,' zegt Van Eck. 'Je hoeft er geen getuigen bij te hebben. Je moet het altijd zelf handmatig opstellen, dagtekenen en ondertekenen. Het handigste is om het als bijlage bij je testament te voegen.'

'Ik raad ouders met klem aan om de site van de notariële beroepsorganisatie te raadplegen over het erfrecht. Houd sowieso één keer per vijf jaar zowel een testament als codicil tegen het licht om te kijken of wat erin staat nog actueel is. Je vermogensrechtelijke positie of de wetgeving kunnen immers veranderd zijn, maar óók je verhouding tot je kind.'

Geertje Paaij | yn@ypsilon.org

Informatie: notaris.nl en nuvoorlater.com/testamentaire-bewindvoering

